

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/publikacje/ksiazki/12491,Artysci-a-Sluzba-Bezpieczenstwa.html>
27.04.2024, 10:59

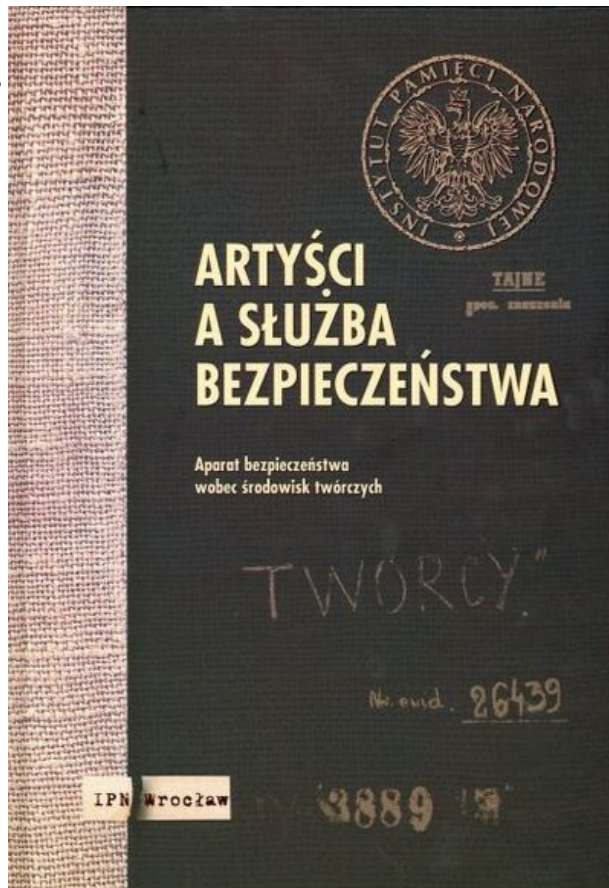
Artyści a Służba Bezpieczeństwa

Artyści a Służba Bezpieczeństwa. Aparat bezpieczeństwa wobec środowisk twórczych. Materiały pokonferencyjne pod redakcją Roberta Klementowskiego i Sebastiana Ligarskiego, Wrocław 2008, 255 s.

Fragment *Wstępu*

W dniach 19–20 kwietnia 2007 r. w Sali Teatru Kameralnego we Wrocławiu odbyła się konferencja pt. „Artyści a Służba Bezpieczeństwa: aparat bezpieczeństwa wobec środowisk twórczych”. Jej organizatorami były: Oddziałowe Biuro Edukacji Publicznej IPN-KŚZpNP we Wrocławiu oraz Teatr Polski we Wrocławiu. Podczas dwóch dni obrad odbyło się kilkanaście prelekcji oraz panel dyskusyjny prowadzony przez prof. Stanisława Beresia z udziałem Antoniego Pawlaka, Marka Nowakowskiego, Joanny Siedleckiej oraz Ryszarda Krynickiego. Konferencji towarzyszyła prezentacja przedstawienia Teatru Ósmego Dnia z Poznania pt. „Teczki”. Celem konferencji, który założyli organizatorzy, była próba podsumowania dotychczasowych bardzo rozproszonych wyników badań nad zagadnieniem stosunków na linii władza – środowiska twórcze, ze szczególnym położeniem nacisku na działalność aparatu bezpieczeństwa i jego rolę w kształtowaniu postaw artystów. Literatura naukowa w tym względzie jest do tej pory niezwykle uboga.

Spis treści

Część I

Jacek Łukasiewicz – Twórca w systemie komunistycznym

Część II

Konrad Rokicki – Kształtowanie się opozycji w środowiskach literackich w latach 1956–1968

Część III

Andrzej Zawada – Pisarz w PRL czy pisarz PRL? Uwagi na marginesach biografii Jarosława Iwaszkiewicza

Część IV

Ewa Matkowska – Polscy pisarze w aktach Stasi

Część V

Paweł Urbaniak – Środowiska twórcze na Dolnym Śląsku w latach 1945–1989

Część VI

Robert Klementowski – Obserwować i zapobiegać. Wrocławskie środowisko literackie pierwszej połowy lat siedemdziesiątych w świetle materiałów aparatu bezpieczeństwa

Część VII

Grzegorz Strauchold – Rozpracowywanie wrocławskiego miesięcznika „Odra” przez Służbę Bezpieczeństwa

Część VIII

Joanna Hytrek-Hryciuk – „Co tu jest grane?” Wokół spraw operacyjnego rozpracowania kryptonim „Grafomani” i „Prezes”

Część IX

Sławomir M. Nowinowski, Leszek Próchniak – Działania Służby Bezpieczeństwa wobec środowiska Nieregularnego Kwartalnika Literackiego „Puls” w latach 1977–1981

Część X

Grzegorz Waligóra – Literaci w Towarzystwie Kursów Naukowych

Część XI

Andrzej Chojnowski – Oaza na pustyni szarości. Jazz w czasach gomułkowskiej stabilizacji

Część XII

Eryk Krasucki – FAMA '77 w perspektywie aparatu bezpieczeństwa

Część XIII

Krzysztof Popiński – Państwowa Wyższa Szkoła Sztuk Plastycznych oraz wrocławskie

Środowisko plastyczne w świetle dokumentacji organów bezpieczeństwa (1967–1989)

Część XIV

Sebastian Ligarski – Kontrola operacyjna festiwali teatralnych na Dolnym Śląsku przez Służbę Bezpieczeństwa w latach 1960–1989

Część XV

Magdalena Filip – Kazimierz Dejmek w raportach Służby Bezpieczeństwa

Część XVI

„Artyści a SB. Aparat bezpieczeństwa wobec środowisk twórczych” – Dyskusja panelowa
– 19 kwietnia 2007 r., Scena Kameralna Teatru Polskiego we Wrocławiu

Gdzie kupić publikacje: